

RAPPORT

Uppföljning av nattvandring

2014-05-21

Emelie Berglund

Marie Haesert

SÄN 2014/360-753

Sammanfattning

Sociala kvalitetsenheten fick våren 2014 i uppdrag att följa upp nattvandringen i Nacka kommun. Det finns aktiva nattvandrare och formella föreningar i alla delar av Nacka utom Björknäs.

Syftet med att följa upp nattvandringen har varit att ta reda på:

- Hur nattvandrarna arbetar
- Vilka förutsättningar finns för nattvandring?
- Vad önskar nattvandrarna för stöd från kommunen?

Föräldrarna som vandrar upplever det som mycket positivt att vandra men svårt att få fler föräldrar eller andra vuxna att vandra.

De framgångsfaktorer för nattvandring vi sett vid uppföljningen är:

- Att ge ett pris till bästa nattvandningsklass.
- Att det finns en styrelse som även arbetar med andra saker.
- Att det finns utbildade nattvandningsledare som går med vid varje vandringstillfälle.

Efter sammanställningen föreslår vi följande förbättringar:

- Möte en till två gånger per termin med Polarna Nacka, fritidsgårdarna, nattvandrarna samt polisen. Vårt förslag är att ungdomsverksamheten bjuder in till möten som de tidigare har gjort. De har gjort det tidigare och ställer sig positiva till detta för att utveckla samverkan.
- När vi anordnar föreläsningar som berör nattvandrarna ska de bjudas in. Förslag är att en föreläsning har tema kommunikation.
- Polarna Nacka presenteras tillsammans med nattvandrarna på exempelvis 7:ornas föräldramöten.
- Information om nattvandring på Nacka kommuns hemsida för att öka intresset för att vandra.

Nacka kommun

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och förutsättningar	4
2	Uppföljningens syfte	4
3	Metod	5
4	Omvärldsbevakning	5
4.1	Nattvandring.nu.....	5
4.2	Riksnätverket nattvandrare i Sverige,	5
5	Resultat	6
5.1	Saltsjöbaden	6
5.2	Orminge.....	6
5.3	Andra nattvandrare	6
5.4	Polarna Nacka	7
5.5	Positivt och negativt med att nattvandra.....	7
5.6	Samarbete med kommunen och andra aktörer	7
5.7	Framgångsfaktorer för nattvandring	Fel! Bokmärket är inte definierat.
5.8	Önskemål från nattvandrare	8
6	Slutsatser	8
7	Förslag på förbättringar	9

I Bakgrund och förutsättningar

Nattvandringen startade i Sverige efter kravallerna i Kungsträdgården 1989. Det finns nattvandring i olika konstellationer och samhörigheter, men det gemensamma är oftast detsamma:

- att nattvandra innebär att vuxna finns där ungdomarna finns och skapar trygghet med sin närvaro
- en nattvandrare är en förebild för unga människor och någon de kan få hjälp och stöd av
- ju fler vuxna som är ute och vandrar desto lugnare och tryggare

I Nacka finns aktiva nattvandrare i Fisksätra, Älta, Sicklaön, Henriksdal, Orminge och Saltsjöbaden. I Björknäs finns inga aktiva nattvandrare. Endast Orminge och Saltsjöbaden är formella föreningar och behöriga att söka bidrag från social- och äldre nämnden. De ansökte inför 2014 vardera om och fick 20 000 kronor.

Under 2005 och 2006 pågick ett projekt som gick ut på att stödja nattvandrarna i kommunen. En rapport från projektet skrevs i slutet av 2006¹. Vid den tidpunkten fanns aktiva nattvandringföreningar i Henriksdal, Fisksätra, Jarlaberg, Orminge, Björknäs, Älta, Saltsjöbaden och Skuru. Det föreningarna främst eftersökte är mer och tätare samarbete med andra aktörer när olika insatser planeras i kommunen, till exempel skolavslutningar. Föreningarna vill även kunna erbjuda föräldrar föreläsningar i till exempel drogkunskap. De efterfrågar också administrativ hjälp, exempelvis annonsering, kuvertering, ta fram broschyrer. De vill även ha en kontaktperson som de kan kontakta vid behov samt få information om vad som händer. De vill även att kommunen kallar till samverkansmöten 1- 2 stormöten per år där även polisen ingår. Dessutom vill de ha egna lokaler att ha sin verksamhet i (några grupper har det i dagsläget).

2 Uppföljningens syfte

Sociala kvalitetsenheten fick våren 2014 i uppdrag att följa upp de föreningar i Nacka kommun som har fått föreningsbidrag för 2014. Uppdragsgivare är Stefan Heinebäck. Då det finns aktiva nattvandrare som inte har sökt föreningsbidrag har vi valt att även följa upp dessa.

Syftet med att följa upp nattvandringen är att ta reda på:

- Hur nattvandrarna arbetar
- Vilka förutsättningar finns för nattvandring?
- Vad önskar nattvandrarna för stöd från kommunen?

¹ Slutrapport och utvärdering, projekt nattvandring i Nacka kommun 20050815-20061031

3 Metod

Intervjuer har skett med stiftelsen nattvandring.nu, föreningarna i Orminge och Saltsjöbaden samt nattvandrargrupperna i Älta och Henriksdal. Polarna Nacka har intervjuats om deras samverkan med nattvandrarna.

Via e-post har rektorer i Nacka kommun fått svara på frågor om de vet hur det ser ut med nattvandring i deras område, och varför det eventuellt inte fungerar. Samtal har även skett med kollegor på sociala kvalitetsenheten.

En sökning har gjorts på aktuell forskning inom området och omvärldsbevakning har skett av nattvandringen i andra kommuner.

4 Omvärldsbevakning

Erfarenheter från andra kommuner och nationella nätverk för nattvandring visar att det viktigaste för att möjliggöra nattvandring är att det finns en bra samverkan mellan alla aktörer: frivilliga, polis, socialtjänst, skolor, fritidsgårdar. Dessa framhåller också att det är viktigt att kommunen tar ansvar för denna samverkan och för att nattvandringen fungerar eftersom de som nattvandrare är frivilliga. Då det handlar om frivilligarbete är det svårt att kräva för mycket av personer som använder sin fritid.

Det finns två nationella så kallade nätverk för nattvandring i Sverige, Nattvandring.nu och Riksnätverket Nattvandrare i Sverige.

4.1 Nattvandring.nu

Nattvandring.nu är en politiskt och religiöst obunden stiftelse som arbetar för att utveckla, stödja och främja nattvandring i hela landet. Verksamheten sponsras av försäkringsbolag och företag. Stiftelsen kan därför tillhandahålla jackor, försäkringar, trycksaker med mera utan kostnad för nattvandrargrupperna. De bjuder in till länsmöten en gång per år. Alla som aktivt nattvandrare i Nacka är medlemmar i Nattvandring.nu: Saltsjöbaden, Orminge, Fisksätra, Henriksdal, Sicklaön och Älta.

4.2 Riksnätverket nattvandrare i Sverige,

Riksnätverket för nattvandrare i Sverige bildades 1990. Åren innan hade det varit oroligheter i Kungsträdgården och bland andra Anders Carlberg efterlyste Farsor på stan. Senare bildades organisationen Farsor och morsor på stan som sedan utvecklades till riksnätverket. Riksnätverket för nattvandrare i Sverige är en förening där årsmötet väljer riksstyrelse. Det kostar 300 kr per år för en lokalgrupp att vara medlem. I nuläget sponsras föreningen av Fryshuset och Spendrups. De lokala föreningarna tillhandahåller utbildning för dem som vill nattvandra. Ingen av nattvandrarna i Nacka är medlemmar i Riksnätverket nattvandrare i Sverige.

5 Resultat

5.1 Saltsjöbaden

I Saltsjöbaden är nattvandringen kopplat till Saltsjöbadens föräldraförening. De samarbetar med alla skolor i Saltsjöbaden: Igelboda skola, Neglinge skola, Samskolan, Kunskapsskolan och Da Vinci-skolan. De har lagt upp ett schema så att varje klass blir kallade att nattvandra en helg per termin (fredag och lördag). Vanligtvis kommer tre till fyra föräldrar varje kväll. De är tolv personer i styrelsen. En av dem möter upp de föräldrar som ska nattvandra, men följer inte alltid med ut. De möts på Statoil eftersom de inte har någon lokal. Föräldrarna får information och en nattvandrarväska som bland annat innehåller mobiltelefon, första hjälpen-låda, foldrar, nattvandrarjackor och loggbok. De som nattvandrar åker oftast runt i bil på de platser där de vet att ungdomarna brukar vara.

5.2 Orminge

I början av varje nattvandrar kväll har någon av ledarna inom föreningen en introduktion med föräldrarna som har kommit för att vandra. I Orminge är det fem ledare och en administratör som håller i nattvandringarna. En ledare är med vid varje vandringstillfälle. Varje klass i Myrsjöskolan är schemalagd en helg per läsår. Enligt ordföranden i styrelsen är föräldrar till barn i årskurs 7 aktiva vandrare. Redan i 8:an börjar det avta och i 9:an händer det att man behöver ställa in vandringen för att inte tillräckligt med föräldrar kommer. Föreningen har en lokal i Boo sjukhus. De promenerar nästan alltid. På sommaren då ungdomar rör sig mellan olika områden i Nacka kan de behöva ta bil.

5.3 Andra nattvandrare

Det finns även nattvandrare i kommundelarna Fisksätra, Henriksdal, Sicklaön och Älta. De vill inte bilda formella föreningar eftersom de tycker att formalia tar upp för mycket tid. Samtliga är med i Nattvandring.nu. Nattvandring.nu har tagit bort kravet på formell förening och säger bara att de ska vara aktiva. Det vill säga ute och vandra.

I Fisksätra finns några aktiva personer som nattvandrar. Som mest är det elva personer som går. De går mest på fredagar och ibland på lördagar. De lånar Jobblotsens lokal. Oftast är de ute till klockan 01. Det är två personer som är utbildade som turas om att leda nattvandringen.

På Henriksdalsberget är de just nu åtta personer som nattvandrar fredagar och lördagar varje vecka. De har vandrat i tolv år men hittills inte ansökt om föreningsbidrag. De vill inte starta någon förening eftersom det kräver så mycket administration; schemaläggning, e-post osv. Det de däremot skulle önska är en lokal att samlas i.

Föreningen på Sicklaön är i maj 2014 på väg att lägga ner sin verksamhet. Anledningen är att de inte får tillräckligt många föräldrar som är intresserade av

att vandra. Trots att de delat upp så att en klass är ansvarig en helg om året dyker ingen eller ett fåtal föräldrar upp.

I Älta är det fem personer som är aktiva i planering, utskick av schema och som vandrar i stort sett varje helg. Förutom dessa fem, brukar det vara ytterligare fem till sex föräldrar som kommer till något av vandringsstillfällena på helgen. De är inte intresserade av att bilda en förening då det administrativa tar för mycket tid. Deras ambition är att få folk att röra på sig och göra en bra sak. De har kontakt med skolorna i Älta vilka skickar ut brev till föräldrarna om nattvandring. Gruppen har en bra lokal i Älta vid ishallen där allt finns förvarat.

5.4 Polarna Nacka

Polarna Nacka är kommunens uppsökande och förebyggande verksamhet med och för ungdomar i Nacka. Målsättningen med verksamheten är att öka tryggheten bland unga som rör sig ute i kommunen och att arbeta mot droger och kriminalitet.

Totalt är det fem ungdomssamordnare och ett 20-tal ungdomar som är engagerade. Ungdomarna är mellan 17-19 år, med olika etnisk och religiös bakgrund. De kommer från hela Nacka. Under helgkvällar och ungdomshelger rör sig Polarna ute bland ungdomar.

Polarna Nacka samarbetar med en förening och en aktiv nattvandrargrupp som promenerar. De upplever svårigheter att få tag på andra nattvandrare och stöter aldrig på dem som åker bil.

5.5 Positivt och negativt med att nattvandra

Samtliga intervjuade tycker att det är mycket positivt att nattvandra. Det mest givande är att träffa alla ungdomar. Det skapar också en bra relation mellan de föräldrar som vandrar och möjliggör samtal om olika tonårsproblem.

Flera föreningar har svårigheter att engagera föräldrar. Det är svårt att hitta personer som vill sitta i styrelsen. Den förening som har utbildade vandringsledare vid varje vandringsstillfälle har svårt att få ledare till nattvandringarna.

5.6 Samarbete med kommunen och andra aktörer

- Alla tillfrågade nattvandrare har en bra samverkan med fritidsgårdar samt med Nattvandring.nu.
- Två av föreningarna uttrycker att de har ett samarbete med Polarna Nacka. Övriga tycker inte att de har ett samarbete idag men önskar att de hade det.

- De två föreningarna där nattvandringen fungerar upplever att samverkan fungerar med de berörda skolorna. Däremot upplever övriga att det är svårt att få engagemang från skolorna.
- Samtliga saknar en samverkan med polisen.
- Det finns ytterst lite samarbete mellan de olika nattvandrarföreningarna. Enligt uppgift tänkte tidigare kontaktpersoner för respektive förening på hela Nacka, men nu är det mer uppdelat per kommunedel.

5.7 Önskemål från nattvandrare

Flera av de intervjuade önskar särskilda Nacka möten någon gång per år. Syftet med dessa möten är att skapa kontakt mellan nattvandrarna i de olika kommundelarna så att de kan stödja varandra. De vill också skapa en tätare kontakt med exempelvis Polarna Nacka och fritidsgårdarna. Det har även kommit förslag på att Nacka kommun ska bjuda in till gemensamma föreläsningar.

De personer som nattvandar men som inte är en förening önskar ekonomiskt stöd för att exempelvis ha en lokal eller anordna sociala aktiviteter.

6 Slutsatser

Det är flera kommundelar som vandrar även om de inte är formella föreningar. Det finns idag två aktiva föreningar i kommunen. Det upplevs som mycket positivt att vandra men svårt att få fler föräldrar eller andra vuxna att ställa upp.

De framgångsfaktorer för nattvandring vi sett vid uppföljningen är:

- Att ge ett pris till bästa nattvandringssklass.
- Att det finns en styrelse som även arbetar med andra saker, exempelvis att anordna 3:ornas disko.
- Att det finns utbildade nattvandningsledare som går med vid varje vandringstillfälle.

En fråga som har uppkommit är om ekonomiskt stöd kan ges utan att det finns en formell förening. Nacka kommun kan endast ge bidrag till juridiska personer och inte till en enskild person enligt *Riktlinjer för bidrag till föreningar inom det sociala området*².

De önskemål som framkommit är;

- Nacka kommun bjuder in till träffar någon gång per år.
- Nacka kommun bjuder in till gemensamma föreläsningar.

² http://www.nacka.se/web/omsorg_stod/Sidor/Foreningsbidrag.aspx

- Föreningar önskar stöd från kommunen vad gäller kommunikation, hur de kan motivera fler föräldrar att vandra.

7 Förslag på förbättringar

Efter sammanställningen föreslår vi följande förbättringar:

- Möte en till två gånger per termin med Polarna Nacka, fritidsgårdarna, nattvandrarna samt polisen. Vårt förslag är att ungdomsverksamheten bjuder in till möten. De har gjort det tidigare och ställer sig positiva till detta för att utveckla samverkan.
- När vi anordnar föreläsningar som berör nattvandrarna ska de bjudas in. Förslag är att en föreläsning har tema kommunikation.
- Polarna Nacka presenteras tillsammans med nattvandrarna på exempelvis 7:ornas föräldramöten.
- Information på Nacka kommuns hemsida om nattvandring för att öka intresset för att vandra.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

POSTADRESS

Nacka kommun, 131 81 Nacka

BESÖKSADRESS

Stadshuset, Granitvägen 15

TELEFON

08-718 80 00

E-POST

info@nacka.se

SMS

716 80

WEBB

www.nacka.se

ORG.NUMMER

212000-0167